

KASZTELANIJA (18) *sb f*

-1- (15), -11- (3).

Pierwsze a oraz e jasne; -an- (16), -ån- (2); -an- : -ån- SarnStat (12 : 2); końcowe a pochylone.

sg N kasztelanijã (1). ◇ G kasztelanijej (3); -ej (2), -(e)j (1). ◇ D kasztelanijej (1). ◇ A kasztelaniją (1). ◇ L kasztelanijej (3). ◇ pl N kasztelanije (3) [w tym: -ę (2)]; -e (1), -(e) (2). ◇ G kasztelanij (1) [zapis: -iy], kasztelanijej (1) SarnStat (1 : 1). ◇ A kasztelanije (2) [w tym: -ę (1)]; -e (1), -(e) (1). ◇ L kasztelanijach (1). ◇ sg a. pl G kasztelanij(e)j (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde bez cytatu.

Podstawowa jednostka podziału terytorialnego kraju (dawniejszy okręg grodowy) i urząd związany z jej zarządzaniem; castellania, praefectura castelli Cn [castellania, castelania, castillania Łac śr] (18) : Obiecuem/ iż żadnemu Káŕztelláníey y inŕzych vrzędow niedamy/ iedno ludzyom godnym/ zálŕużonym á mądrym/ ktorzyby mieli ośiádłóć w oney zyemi/ tám gdzye vrząd wákuie. UstPraw A4; OrzRozm R2v; VStáwiamy/ áby o káżdã głowę łędziowie Káŕztelánŕcy káždy w łwéy Káŕztelániiéy łędzić y vznáwác miał moc. SarnStat 232 [idem 560]; przeto vŕtáwiamy: iż gdy kmieć kmiećia zábíie/ zá winę mężobóyftwá Káŕztelániiéy/ gdzie łie to mężobóyftwo sŕtánie czwórzy grzywny [...] ma záplácić SarnStat 654; Y téż Vrzędy Ziemie wieczné/ iáko łã Doŕtoieńftwá/ Káŕztelánię / y iné/ iedno Krześciánŕkiéy wiáry ludziom niech będã podawáné SarnStat 989, 71 [2 r.], 353, 492, 560, 603 (12).

W połączeniu z przymiotnikiem od nazwy miejscowej [zawsze: kasztelanija + przymiotnik] (4): Od tegołz czálŕu ma przodek Káŕztelánia Krákwłka przed Woiewodztwem. BielKron 352v; dał iednę łynowicę zá małżonkę Konŕtáncię Márgrábi Brándeburłkiemu/ drugã Konradowi z Zgorzelec/ ná zamku gránicznym Sántoku/ ktoremu téż Káŕztellániã Sántockã dał. BielKron 362v; SarnStat 77, 232.

Cf **KASZTELLAŃSTWO**

MM